

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά την ομιλία του στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της ΔΕΕ (η ομιλία διανέμεται σε ξεχωριστό επτασέλιδο δελτίο Τύπου) απάντησε σε ερωτήσεις βουλευτών της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούσαν κυρίως τέσσερις θεματικές ενότητες : Τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου και τα Βαλκάνια. Ζητήθηκαν επίσης από τον Πρωθυπουργό διευκρινίσεις επί του σχεδίου της ελληνικής προεδρίας στη ΔΕΕ, κατά το πρώτο εξάμηνο του 1998.

*Ο Πρωθυπουργός, απαντώντας σε ερώτηση για τις σχέσεις Ελλάδος - Τουρκίας, είπε τα εξής : (ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα)

« Οντως, οι σχέσεις Ελλάδος-Τουρκίας δεν είναι καλές. Θα πρέπει να γίνουν καλύτερες, να γίνουν άριστες. Θα ήταν λάθος να θεωρήσει κανείς ότι το πρόβλημα αφορά μόνο τις δύο χώρες. Είναι πρόβλημα που αφορά, κατά την άποψή μας, κατά τη γνώμη μας, πώς οι σχέσεις στην Ευρώπη του μέλλοντος θα πρέπει να αναπτύσσονται. Στην Ευρώπη που πάμε να δημιουργήσουμε, αλλά και στην Ευρώπη που έχουμε σήμερα, είναι δυνατό να υπάρχουν χώρες που να θέλουν να αλλιάξουν τα σύνορα, να θέλουν την επανεξέταση των διεθνών συνθηκών, να θέλουν την αναθεώρηση της ευρωπαϊκής έννομης-τάξης που θεσμοθετήθηκε μετά το β' παγκόσμιο πόλεμο ; Πιστεύω ότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες λένε ότι με το β' παγκόσμιο πόλεμο μια φάση ανάπτυξης της Ευρώπης έκλεισε. Δεν είμαστε πια στο 1900, ούτε στο 1912, ούτε στις παραμονές του α' παγκοσμίου πολέμου, ούτε στις παραμονές του β' παγκοσμίου πολέμου. Νοοτροπίες που καλλιέργησαν τις φάσεις που σας ανέφερα, δεν γίνονται πια αποδεκτές στο τέλος του αιώνα μας και στην Ευρώπη που σήμερα δημιουργούμε.

Η Τουρκία θεωρεί ότι έχει κάποιες διεκδικήσεις στο Αιγαίο, δεν γνωρίζουμε ποιές ακριβώς. Υπάρχει ακόμα το θέμα της υφαλοκρηπίδας. Και τίθεται το ερώτημα : Πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα ; Ποιός είναι ο μηχανισμός που κανείς μπορεί να τον χρησιμοποιήσει για την διευθέτηση αυτού του προβλήματος, η λύση του οποίου θα μπορεί να γίνει αποδεκτή από όλους ; Υπάρχει τρόπος επίλυσης. Και αυτός είναι το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Έχουμε ζητήσει από τη γείτονα χώρα να δεχθεί τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και εφ' όσον εγείρει αξιώσεις, θα μπορεί να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο, το οποίο με τη σειρά του θα αποφασίσει. Εάν, λοιπόν, θεωρούμε ότι υπάρχει πρόβλημα που αφορά την υφαλοκρηπίδα (την οριοθέτησή της), τότε μπορούμε να απευθυνθούμε στο Διεθνές Δικαστήριο, προκειμένου το τελευταίο να αποφασίσει επί του θέματος.

Εμείς λέμε ότι οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου θα πρέπει να εφαρμόζονται, ότι θα πρέπει να τηρούνται οι Διεθνείς Συνθήκες. Αυτός είναι και ο μόνος δρόμος προς την κατεύθυνση της ειρήνης και της ασφάλειας.

Γι' αυτό λοιπόν πιστεύουμε ότι είναι λάθος να αντιμετωπίζεται το πρόβλημα ως πρόβλημα μεταξύ δύο κρατών. Είναι θέμα του πώς πρέπει να τίθενται και να εφαρμόζονται γενικές παραδεδεδεγμένες αρχές στην Ευρώπη του σήμερα και του αύριο. Και θέλω να υπενθυμίσω προς τα σεβαστά μέλη της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της ΔΕΕ ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο δικό της κείμενο υπό τον γενικό τίτλο « Ατζέντα 2000 », αναφέρει ότι όλες οι υποψήφια προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρες θα πρέπει να δέχονται τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Διότι είναι πολύ λογικό, πολύ φυσιολογικό, όταν καταστούν πλήρη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα μπορούν να έχουν διενέξεις μεταξύ τους. Θα πρέπει να υπάρχει ένα σώμα που να αποφασίζει επί αυτών των διαφορών και διενέξεων. Και αυτός ο γενικός κανόνας θα πρέπει να εφαρμοσθεί και επί των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Εμείς είμαστε υπέρ της ειρήνης και υπέρ της εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου ».

*Απαντώντας σε ερώτηση για τα Βαλκάνια, ο Πρωθυπουργός τόνισε :

« Ρωτήθηκα για τη διαβαλκανική συνεργασία. Οπως, ίσως, θα γνωρίζετε, πραγματοποιήθηκε στις 3 και 4 Νοεμβρίου 1997, στο Ηράκλειο της Κρήτης, Σύνοδος

Ευρώπης. Αυτή η Σύνοδος υπήρξε -θα έλεγα- ένα συμβάν εξαιρετικής σημασίας, επειδή για πρώτη φορά, ύστερα από σαράντα και πλέον χρόνια, έκατσαν στο ίδιο τραπέζι και συνομίλησαν όλοι αυτοί οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων. Ο Πρωθυπουργός της Αλβανίας δεν είχε ποτέ συναντηθεί μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής της Κρήτης με τον Πρόεδρο της Νέας Γιουγκοσλαβίας. Ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας δεν γνώριζε π.χ. τους γείτονές του. Και οι συναντήσεις αυτές είχαν ιδιαίτερη σημασία, γιατί για πάρα πολλά χρόνια δεν συνεζητούντο ακανθώδη θέματα, όπως εκείνα της αλβανικής μειονότητας στη FYROM και στο Κοσσυφοπέδιο.

Η Σύνοδος αυτή αποτέλεσε το πρώτο σημαντικό βήμα για μια συνεργασία μεταξύ όλων των βαλκανικών χωρών, μακριά από αντιπαράθεσεις, συγκρούσεις, διενέξεις, που χώριζαν τους Βαλκάνιους επί δεκαετίες. Η ατμόσφαιρα αντιπαλότητας αρχίζει σταδιακά να αλλάζει. Θεβαίως, μένει ακόμα αρκετός δρόμος να διανυθεί. Οι σχέσεις μεταξύ των βαλκανικών κρατών δεν έχουν ακόμη πλήρως εξομαλυνθεί, σε αντίθεση με τη σημερινή κατάσταση των σχέσεων μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ελπίζουμε πως σιγά - σιγά θα εγκαθιδρυθούν σχέσεις μεταξύ των βαλκανικών χωρών που θα ομοιάζουν με εκείνες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κοινό ανακοινωθέν της Κρήτης έθεσε τις βάσεις για μια στενότερη συνεργασία μεταξύ όλων των βαλκανικών χωρών. Καθόρισε να συναντώνται κάθε εξάμηνο οι Υπουργοί Εξωτερικών και μια φορά το χρόνο οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων.

Είναι εξάλλου πολύ σημαντικό που διαπραγματεύσεις ένταξης αρχίζουν ταυτόχρονα με έναν συγκεκριμένο αριθμό χωρών. Χώρες όπως η Βουλγαρία και η Ρουμανία θα πρέπει να ενθαρρυνθούν για μια στενότερη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και από πλευράς της η Ένωση να εκπέμψει προς τις χώρες αυτές ένα μήνυμα που να τις προτρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται για την επίτευξη των κοινών ευρωπαϊκών στόχων ».

*Σε ερώτηση για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Κύπρου ο Πρωθυπουργός απάντησε :

« Υπάρχει απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κύπρο θα πρέπει να αρχίσουν έξι μήνες μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Αμστερνταμ. Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κύπρο θα πρέπει να προχωρήσουν σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια στην Ε.Ε. για τις χώρες εκείνες που επιθυμούν να καταστούν πλήρη μέλη της Ένωσης.

Πρόκειται κατ'αρχάς για πολιτικά κριτήρια, που έχουν σχέση με την πολιτική κατάσταση της υποψήφιας προς ένταξη χώρας, το δημοκρατικό της πολίτευμα, τους δημοκρατικούς θεσμούς της, τη δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνησή της που σαφώς εκφράζει τη λαϊκή βούληση.

Η δεύτερη κατηγορία κριτηρίων είναι τα οικονομικά: Η οικονομία της αγοράς, τα δημοσιονομικά μεγέθη, τα μακροοικονομικά μεγέθη, κ.λ.π.

Όσον αφορά την Κύπρο, το Κυπριακό κράτος (γνωρίζετε ασφαλώς ότι το νησί είναι διαιρεμένο) μπορεί κανείς πολύ εύκολα να συμπεράνει ότι η χώρα αυτή πληροί όλα τα κριτήρια που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Το δημοκρατικό πολιτικό σύστημα λειτουργεί άψογα, θα γίνουν εκλογές το Φεβρουάριο του 1998 και εν γένει η εσωτερική πολιτική κατάσταση στη χώρα αυτή είναι όμοια με εκείνη των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει καμία διαφορά.

Όσον αφορά την Κύπρο, το Κυπριακό κράτος (γνωρίζετε ασφαλώς ότι το νησί είναι διαιρεμένο) μπορεί κανείς πολύ εύκολα να συμπεράνει ότι η χώρα αυτή πληροί όλα τα κριτήρια στα οποία αναφέρθηκαν προηγουμένως. Το δημοκρατικό πολιτικό σύστημα λειτουργεί άψογα, θα γίνουν εκλογές το Φεβρουάριο του 1998 και εν γένει η εσωτερική πολιτική κατάσταση στη χώρα αυτή είναι όμοια με εκείνη των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει καμία διαφορά.

Ός προς τα οικονομικά κριτήρια, ο πληθωρισμός, το έλλειμμα και τα άλλα μεγέθη της οικονομίας κινούνται στα ίδια επίπεδα με εκείνα των προηγμένων χωρών της Ένωσης. Θα έλεγα μάλιστα ότι δεν υφίσταται κανένα απολύτως πρόβλημα, όσον αφορά τον οικονομικό τομέα.

Ερχομαι τώρα στο θέμα της διαίρεσης του νησιού. Υπάρχει ένα τμήμα του νησιού που κατέχεται από την Τουρκία και η τουρκοκυπριακή κοινότητα πιστεύει πως μπορεί να υπάρξει ένα χωριστό κράτος. Επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά ότι γι'αυτό το θέμα έχουν εκδοθεί συγκεκριμένες αποφάσεις από τα Ηνωμένα Έθνη. Αποφάσεις που πρέπει

/.

να γίνουν αποστάσεις από όποιες αναγκαιότητες, φυσικά και από την Τουρκία. Σύμφωνα επίσης με τις ίδιες αποφάσεις θα πρέπει να διεξάγονται διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Παράλληλα αυτές οι αποφάσεις καθορίζουν το ενιαίο και αδιαίρετο του Κυπριακού κράτους, που θα συμπεριλαμβάνει και τις δύο κοινότητες.

Και όσον αφορά τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, ο Πρόεδρος Κληρίδης δήλωσε έτοιμος να συμπεριλάβει επίσης στην επιτροπή που θα διεξαγάγει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις αντιπροσωπεία της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Θα πρέπει επίσης να τονίσω ότι το θέμα των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου με την Ε.Ε. είναι τελείως αποσυνδεδεμένο με το λεγόμενο « πολιτικό πρόβλημα » της Κύπρου. Όταν ελήφθη η απόφαση το 1994 από την Ε.Ε. για την έναρξη προενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Κύπρο, η κατοχή ενός τμήματος του νησιού συνεχιζόταν εδώ και είκοσι χρόνια. Και αυτή η απόφαση από την Ε.Ε. ελήφθη, παρά το γεγονός της κατοχής ενός τμήματος του νησιού από τρίτη χώρα. Αυτό σημαίνει πως η συγκεκριμένη απόφαση αφορούσε ενταξιακές διαπραγματεύσεις και δεν είχε τίποτε να κάνει, ούτε συνδεόταν καθ' οιονδήποτε τρόπο με το λεγόμενο « πολιτικό πρόβλημα ». Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προχωρήσει, λοιπόν, τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων ένταξης και παράλληλα θα πρέπει να διεξάγονται συζητήσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων υπό την αιγίδα και στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τη διευθέτηση του πολιτικού προβλήματος ».

*Σε ερώτηση και πάλι για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ο Γρωθυπουργός απάντησε :

« Ρωτήθηκα από τον αξιότιμο Βρετανό συνάδελφο κ.Κόξ, εάν υπήρξε κάποια αλλαγή στις ελληνοτουρκικές σχέσεις μετά τη Διακήρυξη της Μαδρίτης.

Κατ' αρχάς θέλω να τονίσω ότι η Διακήρυξη της Μαδρίτης αποτελεί θετική εξέλιξη. Θετική εξέλιξη στις σχέσεις των δύο χωρών, γιατί και οι δύο χώρες συμφώνησαν και δήλωσαν ότι το Διεθνές Δίκαιο θα πρέπει να εφαρμόζεται, ότι θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία μεταξύ τους, ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει απειλή πολέμου, ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει καν πόλεμος, ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει βία, ούτε απειλή χρήσης βίας. Όλα αυτά μπορούν να φαίνονται κοινότυπα, να αποτελούν στοιχειώδεις αυτονόητες αρχές που πρέπει να διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των κρατών στον σύγχρονο κόσμο, γιατί ακριβώς πρόκειται περί γενικών αρχών αποδεκτών από όλους. Ωστόσο, τα συμφωνηθέντα είναι πολύ σημαντικά για τις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών. Διότι θέλω να σας υπενθυμίσω απόφαση της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης, σύμφωνα με την οποία οιαδήποτε αλλαγή στο νομικό καθεστώς του Αιγαίου θα αποτελούσε αιτία πολέμου.

Συνεπώς, η Διακήρυξη της Μαδρίτης είναι ένα βήμα προόδου σε σχέση με αυτό που έλεγε πριν η Τουρκική Εθνοσυνέλευση. Ειλικρινά πιστεύω ότι από πλευράς Τουρκίας υπάρχει η βούληση για βελτίωση των σχέσεων.

Ωστόσο, είμαι υποχρεωμένος να σημειώσω ότι δεν υπήρξε συνέχεια της Διακήρυξης της Μαδρίτης. Δεν επηκολούθησαν ενέργειες που θα βοηθούσαν την εφαρμογή της Διακήρυξης της Μαδρίτης. Υπάρχουν, βέβαια, γενικές δηλώσεις από πλευράς Τουρκίας, σύμφωνα με τις οποίες διατυπώνεται η επιθυμία περαιτέρω βελτίωσης των σχέσεων, όμως η εξέλιξη των σχέσεων αυτών σταματά στο επίπεδο των δηλώσεων. Θα πρέπει να γίνει ένα συγκεκριμένο βήμα και ο κ.Κοξ επεσήμανε την ένταση που απορρέει από τις στρατιωτικές ασκήσεις.

Εγώ θα έλεγα και πάλι ότι υπάρχει τρόπος να υπάρξει ένα τέλος σε όλα αυτά τα προβλήματα και αυτός ο τρόπος είναι πολύ απλός : Η Τουρκία θα πρέπει να δεχθεί τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και τότε οι υποθέσεις θα πάρουν το δρόμο τους, με την εφαρμογή των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου. Αυτός είναι και ο μόνος τρόπος για να ξεπεραστούν τα προβλήματα.

Εν κατακλείδι, θα έλεγα ότι η Διακήρυξη της Μαδρίτης υπήρξε θετική, ωστόσο δεν υπήρξε συνέχεια. Και είναι κρίμα που αυτό το πρώτο βήμα δεν ακολουθήθηκε από άλλα βήματα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη μείωση της έντασης στην περιοχή ».

./

*2η συνέχεια ο Πρωθυπουργός απάντησε σε ερώτηση της βουλευτού κας Λουλέ για το τί θα κάνει η ελληνική προεδρία σε σχέση με την ευρωπαϊκή ταυτότητα ασφάλειας και άμυνας, ως ακολούθως :

« Όπως γνωρίζετε κα Λουλέ, οι ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν όλες την ίδια άποψη. Το θέμα της ευρωπαϊκής ταυτότητας ασφάλειας και άμυνας είναι ένα θέμα που έχει επανειλημμένα συζητηθεί, έχει συζητηθεί και σε συναντήσεις Κορυφής. Υπήρξε επίσης και αντικείμενο των διαπραγματεύσεων για τη Συνθήκη του Αμστερνταμ. Όμως, εκεί, δεν κατέληξαν οι ευρωπαϊκές χώρες στο να έχουν μια σαφή γραμμή και γι' αυτό εκείνο που χρειάζεται είναι η συνέχιση των επαφών, η συνέχιση των συζητήσεων, η προσπάθεια εκείνες οι χώρες που δεν συμπεριζονται αυτήν την άποψη, να αλλάξουν γνώμη και να ενταχθούν και αυτές στη γραμμή της διαμόρφωσης μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας ασφάλειας και άμυνας.

Σε όλα τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρειάζεται μια συνεχής προσπάθεια για να προκύψει ένα αποτέλεσμα. Υπάρχει όμως πρόοδος και πιστεύω ότι και σε αυτό το θέμα θα υπάρξει πρόοδος »

*Σε ερώτηση για περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων Ελλάδος-FYROM, ο Πρωθυπουργός δήλωσε τα εξής :

« Όσον αφορά τη FYROM, έχουν όντως βελτιωθεί οι σχέσεις μεταξύ Ελλάδος και FYROM. Έχουμε καλύτερες οικονομικές σχέσεις και ελληνικές επιχειρήσεις επενδύουν στη FYROM. Υπάρχει αύξηση των τουριστικών ανταλλαγών. Από τη FYROM 400.000 τουρίστες επισκέφθηκαν φέτος τη χώρα μας. Πιστεύω λοιπόν πως η κατάσταση συνεχώς βελτιώνεται.

Ωστόσο, πρέπει να λυθεί το θέμα του ονόματος. Υπάρχουν σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη. Ελπίζω ότι η FYROM δεν θα επιμείνει στην άποψή της ότι δεν μπορεί να υπάρξει αλλαγή στο όνομα. Συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει να εξετάσουν αυτό το θέμα και ότι οι δύο πλευρές θα πρέπει να συμβιβαστούν. Εμείς, από την πλευρά μας, έχουμε τη βούληση να το κάνουμε. Όμως, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε, εάν από την άλλη πλευρά δεν υπάρξει αλλαγή θέσης. Ελπίζω ότι αυτό το πρόβλημα θα κλείσει το ταχύτερο δυνατό ».

*Σε ερώτηση του Ισπανού βουλευτή κου Μαρτίνεζ για θεσμικές σχέσεις μεταξύ ΔΕΕ αφ' ενός και Ρωσικής Ομοσπονδίας και Ουκρανίας αφ' ετέρου, ο Πρωθυπουργός απάντησε ως ακολούθως :

« Επεσήμανα στην ομιλία μου ότι η ΔΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τις σχέσεις της με τη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία και ότι αυτό θα βοηθήσει τις δύο χώρες να εδραιώσουν τη θέση τους στην ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλεια. Υπάρχει λοιπόν η ανάγκη στενότερης συνεργασίας για να έχουμε θεσμικές σχέσεις. Υπάρχει ήδη μια συμφωνία μεταξύ του NATO και της Ρωσίας, καθώς και μια συμφωνία μεταξύ NATO και Ουκρανίας. Θα πρέπει επομένως να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας και κατ' αυτό τον τρόπο να αποφασίσουμε εάν υπάρχει ανάγκη να αναχθούν σε θεσμικές ».

*Σε ερώτηση για τις « ελληνοτουρκικές διαφορές », ο Πρωθυπουργός απάντησε :

« Εάν όντως υπάρχουν « διαφορές » όπως διατείνεται ο αξιότιμος συνάδελφος, υπάρχει τρόπος επίλυσής τους : Η προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, το οποίο και θα αποφασίσει. Αυτή είναι η καθαρή γραμμή. Και αν η Τουρκία αποφασίσει να αναλάβει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, πιστεύω πως θα έχουμε πολύ σύντομα μία απάντηση και το πρόβλημα δεν θα υπάρχει πλέον.

Επαναλαμβάνω : Είναι αναγκαίο όπως η Τουρκία προβεί στις απαραίτητες εκείνες ενέργειες για να υπάρξει μία απάντηση επί των υφισταμένων προβλημάτων.

■ Όσον αφορά την απόφαση του NATO, αυτή η απόφαση δεν αφορά τον εναέριο χώρο του Αιγαίου. Η συγκεκριμένη απόφαση αφορά τη νέα επιχειρησιακή δομή του NATO. Η Ελλάδα είναι σύμφωνη με τη νέα επιχειρησιακή δομή του NATO. Εξ όσων γνωρίζω, και η Τουρκία είναι επίσης σύμφωνη. Αυτή η νέα επιχειρησιακή δομή του

NATO είναι μια δομή που δίνει τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη του να συνεργάζονται μεταξύ τους. Και εάν υπάρχει κάποια διαφορά ως προς αυτή τη συνεργασία, υφίσταται η Στρατιωτική Επιτροπή του NATO που θα πάρει απόφαση σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για τις αποφάσεις της Στρατιωτικής Επιτροπής της Συμμαχίας. Πρόκειται για μια θετική εξέλιξη. Θεωρώ -επαναλαμβάνω- τη συγκεκριμένη εξέλιξη θετική. Το NATO έχει ανάγκη από μια καινούρια δομή προσαρμοσμένη στα δεδομένα της εποχής μας ».

*Σε ερώτηση για βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις βαλκανικές χώρες, ο Πρωθυπουργός απάντησε :

« Οι χώρες των Βαλκανίων αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα.

Κατ' αρχάς οικονομικά προβλήματα. Η οικονομία της αγοράς δεν λειτουργεί ακόμα, όπως θα έπρεπε.

Κατά δεύτερο λόγο, αντιμετωπίζουν πολιτικό και πολιτιστικό πρόβλημα. Υπάρχει ακόμα έλλειμμα δημοκρατίας. Οι δημοκρατικοί θεσμοί στις χώρες αυτές δεν έχουν ακόμα αναπτυχθεί επαρκώς.

Συνεπώς και στις δύο περιπτώσεις, αυτό που χρειάζεται για τις χώρες αυτές είναι -ας μου επιτραπεί η έκφραση- το « know how ». Κάποιος πρέπει να τους εξηγήσει, κάποιος πρέπει να τις βοηθήσει, προκειμένου να μάθουν να εφαρμόζουν κανόνες σαν και αυτούς που εφαρμόζουμε εμείς στις δικές μας δημοκρατίες, σαν και αυτούς που εφαρμόζουμε εμείς στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και θα ήταν πολύ καλό, εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να παράσχει αυτό το « know how ». να οργανώσει προγράμματα εκπαίδευσης, εκθέτοντας σε αυτές τις χώρες παραδείγματα για το πώς η οικονομία της αγοράς και οι δημοκρατικοί θεσμοί θα πρέπει να λειτουργούν. Αυτό είναι το πρώτο που πρέπει να κάνουμε.

Και το δεύτερο είναι, βέβαια, να χρηματοδοτήσουμε προγράμματα συνεργασίας, προγράμματα που θα τους βοηθήσουν να ανακάμψουν και να έχουν μια στενότερη επαφή με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, θα ήθελα, για άλλη μια φορά, να υπογραμμίσω ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με αυτές τις χώρες θα πρέπει να αρχίσουν ταυτόχρονα με τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με άλλες χώρες ».

*Σε ερώτηση και πάλι για την Κύπρο, ο Πρωθυπουργός απάντησε :

« Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι πρέπει να υπάρξουν ξεχωριστές διαπραγματεύσεις με κάθε χώρα. Μέχρι τώρα, ως προς τη διαδικασία της διεύρυνσης, εφημερόζετο η πρακτική του « πακέτου », για παράδειγμα στις περιπτώσεις Ισπανίας και Πορτογαλίας ή Αυστρίας και Σκανδιναβικών χωρών.

Τώρα είναι πια σαφές ότι θα εφαρμοστεί μια διαφορετική μέθοδος : Θα υπάρξει ξεχωριστή διαπραγμάτευση με κάθε χώρα και ξεχωριστή απόφαση ένταξης για κάθε χώρα.

Όπως ανέφερα προηγουμένως, υπάρχει ειλημμένη απόφαση της Ε.Ε. σύμφωνα με την οποία οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Κύπρου με την Ε.Ε. θα αρχίσουν έξι μήνες μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Αμστερνταμ. Οι διαπραγματεύσεις, επομένως, θα προχωρήσουν. Αλλωστε, η Κύπρος έχει μια πολύ προηγμένη οικονομία. Μια οικονομία που πληροί τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Συνεπώς πιστεύουμε ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα τελειώσουν το ταχύτερο δυνατό.

Θέλω να σας υπενθυμίσω το παράδειγμα της Γερμανίας : Η Γερμανία ήταν μια χώρα διαιρεμένη. Είχαμε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από την μια μεριά και τη Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία από την άλλη, η οποία, φυσικά, δεν ανήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και παρ' όλο που ένα τμήμα της Γερμανίας δεν ανήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Γερμανία ήταν από τότε μέλος της Ε.Ε. και μάλιστα πολύ δραστήριο μέλος της Ένωσης. Υπήρχε παράλληλα μια ειδική σχέση με την Ανατολική Γερμανία, η οποία δεν εθεωρείτο τρίτη χώρα, όπως η Πολωνία ή η Ουγγαρία. Συνεπώς υπήρχε μια ειδική σχέση μεταξύ Ανατολικής Γερμανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της ΟΔΓ, γιατί

επρόκειτο για ειδική περίπτωση. Και οι αρχές που εφαρμόστηκαν έκτοτε, μπορούν επίσης να εφαρμοστούν και στην περίπτωση της Κύπρου ».

*Σε ερώτηση του βουλευτή κ.Βύρωνα Πολύδωρα για την παράνομη μετανάστευση, ο Πρωθυπουργός απάντησε ως ακολούθως :

« Ερχομαι στο ερώτημα του συναδέλφου κ.Πολύδωρα, ο οποίος μίλησε για την παράνομη μετανάστευση. Πράγματι, η παράνομη μετανάστευση είναι ένα πρόβλημα. Υπάρχει μια προσπάθεια από τις χώρες της Μέσης Ανατολής να έλθουν πολλοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά δεν θα συμφωνήσω με το συνάδελφο κ.Πολύδωρα, ότι η Ελλάδα είναι μία γέφυρα από την οποία περνούν οι μετανάστες.

Συγκεκριμένα, χθες, συζήτησα το πρόβλημα με τον Πρόεδρο Ζακ Σιράκ και τον Πρωθυπουργό της Γαλλίας Λιονέλ Ζοσπέν και η κοινή διαπίστωση ήταν ότι υπάρχουν πολλοί δρόμοι από τους οποίους έρχονται μετανάστες προς την Ευρώπη και ίσως ο πιο δύσκολος δρόμος να έρθουν προς την Ευρώπη είναι ο δρόμος προς την Ελλάδα.

Εμείς έχουμε πάρει μία σειρά από μέτρα στη Βόρειο Ελλάδα στα σύνορα με την Τουρκία, αλλά και στα νησιά, για να παρεμποδίσουμε την είσοδο μεταναστών. Και τα μέτρα αυτά έχουν αρκετή επιτυχία. Θέλω να αναφέρω ότι δεκάδες χιλιάδες μετανάστες έχουν σταματήσει την πρόοδο προς την Ευρώπη χάρη στα μέτρα αυτά.

Υπάρχει ένα τείχος, το οποίο παρεμποδίζει την έλευσή τους, καθώς και, ότι έχουμε καταφέρει να σταματήσουμε όσο το δυνατόν γίνεται την είσοδο ναρκωτικών από τη χώρα μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω να θυμίσω ότι στην είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της χώρας μας, τον περασμένο χρόνο, κατασχέσαμε 1.800 τόννους ηρωΐνης και ναρκωτικών στα σύνορα της χώρας μας.

Για να κλείσω, λοιπόν, υπάρχει ένα θέμα, επειδή βρισκόμαστε στο άκρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ίδιο πρόβλημα δεν μπορεί να υπάρχει σε μία χώρα, όπως στο Λουξεμβούργο, για παράδειγμα, επειδή δεν έχει εξωτερικά σύνορα. Αλλά αυτό το θέμα είναι ένα θέμα το οποίο το αντιμετωπίζουμε με αρκετή επιτυχία. Και τώρα πια που είμαστε μέλος της Συνθήκης του Σέγκεν, η όλη προσπάθεια θα ενταχθεί στο πλαίσιο αυτής της Συνθήκης ».

*Σε ερώτηση του βουλευτή κ.Γιάννη Σκουλαρίκη σχετικά με την προμήθεια από την Κύπρο των πυραύλων S300, ο Πρωθυπουργός απάντησε :

« Εμείς πιστεύουμε ότι κάθε χώρα έχει το δικαίωμα να παίρνει εκείνα τα μέτρα, τα οποία είναι απαραίτητα για την άμυνά της. Η Κύπρος παίρνει τα μέτρα εκείνα που κρίνει απαραίτητα για την άμυνά της. Είναι, βεβαίως, αστείο να πιστεύει κανείς, να ισχυρίζεται ότι η προμήθεια του αμυντικού εξοπλισμού είναι προμήθεια η οποία θέτει σε κίνδυνο άλλες χώρες, που βρίσκονται στην περιοχή. Πρόκειται για καθαρά αμυντικό εξοπλισμό.

Αλλά εδώ θέλω να προσθέσω κάτι και θέλω να το τονίσω στη Συνέλευσή σας : Ο Πρόεδρος Κληρίδης έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμος να αρχίσει διαπραγματεύσεις για την αποστρατικοποίηση της νήσου, είναι έτοιμος να αρχίσει διαπραγματεύσεις για να υπάρξει αφοπλισμός στο νησί. Βέβαια, στις περιοχές της Ευρώπης ή του κόσμου όπου έχουν περισσότερο εξοπλισμό, υπάρχει κίνδυνος. Και αυτόν τον κίνδυνο πιστεύω ότι οφείλει να τον αντιμετωπίσει η Διεθνής Κοινότητα. Οφείλει να πιέσει την Τουρκία να αποδεχθεί τις διαπραγματεύσεις για τον αφοπλισμό, να υπάρξει ένα χρονοδιάγραμμα για την αποστρατικοποίηση και την απομάκρυνση των όπλων, να λυθούν τα προβλήματα της ασφάλειας και έτσι να μην υπάρξουν εκεί όπλα, τα οποία θα μπορεί να οδηγήσουν σε μία αναμέτρηση.

Μίλησα και πριν επανειλημμένα για τα προβλήματα αυτά και τόνισα -και θέλω και πάλι να τονίσω- ότι η πραγματοποίηση της ειρήνης δεν είναι κάτι το οποίο γίνεται με δηλώσεις. Εμείς δεν έχουμε λόγο ν'αμφιβάλουμε για τις καλές προθέσεις του οποιουδήποτε, εφ'όσον ισχυρίζεται ότι έχει καλές προθέσεις -όπως η Τουρκία ισχυρίζεται και το δεχόμαστε- αλλά θέλουμε επιπλέον των δηλώσεων για τις καλές προθέσεις να υπάρξουν και συγκεκριμένα μέτρα.

Και όσον αφορά το γενικότερο πρόβλημα, τα συγκεκριμένα μέτρα είναι η εφαρμογή του Διεθνούς και το Δικαστήριο της Χάγης. Είναι το γενικότερο πρόβλημα που αφορά την υφαλοκρηπίδα ή τις διεκδικήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο.

Όσον αφορά το Κυπριακό, είναι η αποδοχή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και η έναρξη διαπραγματεύσεων για την αποστρατικοποίηση και τον αποπλισμό στη νήσο.

*Όσον αφορά τα δύο ερωτήματα, τα οποία επίσης μου τέθηκαν :

Το πρώτο αφορά την ανάγκη να αλλάξει η σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, να αναλάβει επιτέλους η ΔΕΕ το ρόλο του Οργανισμού Ασφάλειας και Αμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω και πάλι να επαναλάβω αυτό που είπα πριν, ότι η ελληνική προεδρία, επειδή πιστεύει σε αυτό το στόχο, θα συνεχίσει τις προσπάθειές της. Και μια πρώτη σημαντική προσπάθεια σε αυτό είναι οι όποιες αποφάσεις πάρθηκαν στο Ερφουρτ ή όπου αλλού, πρέπει να εφαρμοστούν. Να αρχίσουμε να αναπτύσσουμε τη δυνατότητα στη ΔΕΕ να εκτελεί αποστολές. Να γίνουμε αξιόπιστοι, όσον αφορά την πρόθεσή μας. Να πραγματοποιούμε ειρηνευτικές και ανθρωπιστικές αποστολές. Να γίνουμε πραγματικά ένα όργανο, το οποίο να χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και στο οποίο να προσβλέπουν οι εταίροι.

Αν το έχουμε κάνει αυτό, θα έχουμε κάνει ένα βήμα και πάνω σε αυτό θα μπορούμε να χτίσουμε μετά.

Τέλος, στο ερώτημα της Μεσογειακής Συνεργασίας, πιστεύω και εγώ ότι πρέπει να αναπτύξουμε τη Μεσογειακή Συνεργασία και ότι η συγκυρία που υπάρχει (τα γεγονότα της Αλγερίας, το κλίμα στη Μέση Ανατολή) είναι μια αρνητική συγκυρία. Εμείς θα πρέπει να πιέσουμε, όσον αφορά τη Μέση Ανατολή, να εφαρμοστούν οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί, να μην υπάρχουν αυτά τα πισωγυρίσματα από πλευράς Ισραηλινής κυβέρνησης. Οι Συνθήκες πρέπει να προχωρήσουν, να εφαρμοστούν και τότε πιστεύουμε ότι θα δημιουργηθεί ένα καλύτερο κλίμα.

Εμείς, πάντως, έχουμε κάθε πρόθεση να ενισχύσουμε την πορεία ειρήνης στη Μέση Ανατολή. Και αυτό ισχύει και γενικά για τα προβλήματα της Αφρικής, όπου υπάρχει ανάγκη στήριξης ειρηνευτικών διαδικασιών.

Η ελληνική προεδρία στη ΔΕΕ κατά το πρώτο εξάμηνο του 1998, με τη συνδρομή όλων σας, θα πάρει τα απαραίτητα μέτρα για να στηρίξει τέτοιες προσπάθειες.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι για τα ερωτήματα που μου θέσατε και τη δυνατότητα να σας εξηγήσω τη δική μας πολιτική ».

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας των ερωταπαντήσεων στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, παρεχώρησε σύντομη **συνέντευξη Τύπου** προς τους Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους (ανεπίσημη μετάφραση από τη γαλλική και αγγλική γλώσσα).

BRUNO FRANCESCHI (AFP): Κύριε Πρωθυπουργέ, αν κατάλαβα καλά από τις απαντήσεις που δώσατε προ ολίγου σε ερωτήσεις βουλευτών της ΔΕΕ, τάσσεσθε υπέρ της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ακριβώς είναι η Κύπρος σήμερα.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πολύ σωστά καταλάβατε. Οφείλω να επαναλάβω αυτό που είπα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της ΔΕΕ προ ολίγου: Όταν ελήφθη η απόφαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την έναρξη προενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου το 1984, το νησί ήταν ήδη διαιρεμένο. Ένα τμήμα του νησιού βρισκόταν και βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή. Όταν ελήφθη η σχετική απόφαση από την Ε.Ε., η κατοχή του νησιού συνεχιζόταν εδώ και είκοσι χρόνια. Όταν, λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε την απόφαση από το 1984 για έναρξη προενταξιακών διαπραγματεύσεων, ρητώς δήλωνε ότι η ένταξη της Κύπρου ήταν δυνατή. Έλαβε επίσης υπ' όψιν το γεγονός ότι το νησί είναι διαιρεμένο και ότι ένα τμήμα του κατέχεται από τρίτη χώρα. Και όμως η Ε.Ε. έλαβε την απόφαση να προχωρήσει, παρά την ύπαρξη αυτού του γεγονότος. Αφού, λοιπόν, ελήφθη αυτή η απόφαση, θα πρέπει να προχωρήσουμε στην υλοποίησή της.

ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε Πρωθυπουργέ, προτείνετε μια διευρυμένη Σύνοδο Κορυφής της ΔΕΕ. Θεωρείτε ότι αυτό πρέπει να γίνει επί ελληνικής προεδρίας και ποιά θα είναι το περιεχόμενό της;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς -όπως εξήγησα στην εισήγησή μου- έχουμε υποστηρίξει την κατ' αρχήν αναγκαιότητα να υπάρξει μία Σύνοδος Κορυφής. Έχουμε, επίσης, πει ότι επειδή οι Σύνοδοι Κορυφής πρέπει να έχουν ένα συγκεκριμένο αντικείμενο και να οδηγούν σε ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα, δεν είναι σκόπιμο να συγκαλέσουμε μία Σύνοδο Κορυφής, αν όλοι δεν είναι σύμφωνοι και δεν έχουν όλοι συγκλίνει για το τι επιδιώκεται. Εμείς πιστεύουμε ότι αντικείμενο συζήτησης πρέπει να είναι η περαιτέρω πορεία της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, συγκεκριμένα μέτρα στο να αναβαθμίσουμε το ρόλο της στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της δημιουργίας μιας ταυτότητας ασφάλειας και άμυνας. Όμως -επαναλαμβάνω- πρέπει να υπάρχει κοινή άποψη πάνω σε αυτά.

ΒΡΕΤΑΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θα ήθελα να προεκτείνω την προηγούμενη ερώτηση του συναδέλφου και να σας ζητήσω, κύριε Πρωθυπουργέ, περισσότερες διευκρινίσεις επί του αντικείμενου μιας ενδεχόμενης διευρυμένης Συνόδου Κορυφής της ΔΕΕ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν μπορώ να σας δώσω, αυτή τη στιγμή, συγκεκριμένη απάντηση. Διότι, όπως εξήγησα προηγουμένως, έχουμε βεβαίως τις απόψεις μας για τους στόχους της ΔΕΕ, εκθέσαμε το πρόγραμμα της ελληνικής προεδρίας και επιμείναμε τόσο στην περαιτέρω εντατικοποίηση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ της ΔΕΕ και του ΝΑΤΟ, όσον και στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ ΔΕΕ και ΕΕ. Σας επαναλαμβάνω όμως ότι πρώτα απ' όλα θα πρέπει να υπάρξει μεταξύ όλων των κρατών-μελών της ΔΕΕ μια συμφωνία πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης και τους στόχους αυτής της Συνόδου Κορυφής.

BRUNO FRANCESCHI (AFP): Αφού η Κύπρος είναι υποψήφια προς ένταξη χώρα, δεν θα ήταν περισσότερο επωφελές οι συνομιλίες που διεξάγονται μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών να συνεχίσουν να διεξάγονται τώρα υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Η απόφαση διεξαγωγής συνομιλιών μεταξύ των δύο κοινοτήτων είναι μία απόφαση που ελήφθη στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Τα Ηνωμένα Έθνη ασχολούνται με αυτό το πρόβλημα, εδώ και πολλά - πολλά χρόνια. Δεν πιστεύω πως θα ήταν χρήσιμο να αλλάξει το πλαίσιο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συνδράμει την προσπάθεια των Ηνωμένων Εθνών. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προβεί σε ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, όπως π.χ. η Μ.Βρετανία που έχει ορίσει ειδικό αντιπρόσωπο τον Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ, καθώς και η Ιταλία. Χρήσιμο είναι να υπάρχουν πολλές χώρες που να ασχολούνται με αυτό το πρόβλημα. Ομως, η ευθύνη είναι ευθύνη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
Σας ευχαριστώ πολύ.
